

ΤΟ ΝΕΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἡ χορεύτρια γονατιστὴ ἔστειλε σ' ὅλους φιλιὰ· μὰ τὸ κοινὸ οὐρλιαξε :

— Μπράβο, Ρόζα!... Ἀκόμα!... Ἀκόμα!...

Τότε ἐκείνη σηκώθηκε, ἔκανε πῶς θάρχιζε ἄλλον χορὸ καὶ σὲ μιὰ κίνηση βρέθηκε στὸ βάθος τῆς σκηνῆς. Ἐκεῖ ὑποκλίθηκε καὶ χάθηκε στὰ παρασκήνια.

Τώρα ἡ αὐλαία, ἓνα παννὶ χοντροθαμένο, σκέπαζε τὴν σκηνή. Κάτι λιγοστὰ χειροκροτήματα, στερνὰ κύματα τῆς τρικυμίας τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀκούστηκαν ἀκόμα. Ὑστερα τὸ καζίνο γέμισε ἀπ' τὴν βοή του τὴν συνειθισμένη : κουθέντες πελατῶν, φωνές καὶ πῆγαιν'—ἐλα τῶν γκαρσονιῶν' ἀπ' ἔξω κάτι σὰν μουγκρητὸ ἔφτανε κᾶπου-κᾶπου, ἡ αἰώνια φωνή τῆς θάλασσας...

Ἦτανε τὸ καλύτερο νούμερο ἡ Ρόζα κι' ἀρκετοὶ σηκώθηκαν νὰ φύγουν· ἤξεραν πῶς δὲν θ' ἄδελεπαν στὴς ἄλλες ἀρτίστες ἓνα κορμὶ τόσο ὡμορφο, ποῦ νὰ τοὺς φέρνει κόσμοις δλόκληρους ἀπὸ ἐπιθυμίες...

Ξαπλωμένη στὴς μπροστινὲς καρέκλες, ἡ παρέα τοῦ Μήτσου κουνθέντιαζε :

— ... Φωτιά αὐτὴ ἡ γυναῖνα! ἔλεγε ὁ Μήτσος.

— Σῶμα!... ἔκαν' ὁ Μανώλης κοιτάζοντας τὸ ταβάνι. Νὰ σοῦ πῶ, δὲν εἶδα κι' οὔτε θὰ δῶ ποτέ μου τέτοιο σπάρταριστὸ κορμὶ!

Στάλλα τραπέζια, ἀνάμεσα στὰ σιωπηλὰ γεροντοπαλλήκαρα καὶ στοὺς δειλοὺς νέους τῶν οἰκογενειῶν, ὁ ἴδιος ἐνθουσιασμός φανερόνουνταν στὴς ἀναμμένες τοὺς ματιές..

Σὲ λίγο ἡ μουσικὴ—πιάνο, βιολὶ καὶ γκραν-κάσσα-ἄρχιζε θορυβῶδικα,

— Ἡ καρακάξα πάλι! τοὺς ἔκανε ὁ Μήτσος.

Στὴν μέση τῆς σκηνῆς, μία γυναῖκα μεσόκοπη, μένα χτυπητὸ κόκκινο φόρεμα στέκουνταν. Λυὸ γόμπες χοντροές,

δίχως φόρον καὶ ἓνα πρόσωπο καταφτιασίδωμένο τὰ ση-
μίδα μιᾶς ζωῆς πολυτάραχης, κουρασμένης πιά. Καὶ τὸ
ἡλεκτρικὸ φώτιζεν ἀπότομα δυὸ μάτια ἄτονα τοῦ κοιτάζαν
ἀδιάφορα τὸν κόσμον τοῦ σὰν δαιμονισμένος οὐρλιαζε.

— Καρακάξα!... Καρακάξα!...

Σὰν νὰ μὴν ἄκουγε τίποτε... Ἡ ματιά της πῆγε τώρα στὸ
βάθος, στὴν μαύρη θάλασσα τοῦ φιλοῦσε πέρα τὴν ἄμμο....

Ὅταν ὅλα ἡσύχασαν μέσα στὴν σάλα, φάνηκε πῶς ξυ-
πνοῦσε· τέντωσε τὸ κορμί, ἄπλωσε τὰ χεῖρια κι' ἄρχισε:

«Θὰ κόψω ρόδα μυρωμένα...

Κι' ἡ φωνὴ της ἀπλώθηκε παράτονη, σὰν νὰ βγαίνει
ἀπὸ κάτι τὸ τόσο σκουριασμένο!

Κανεὶς δὲν τὴν πρόσεχε. Τὴν μισοῦσαν ὅλοι αὐτὴν τὴν
ἄσχημη κι' ἀδιάφορη γυναῖκα τοῦ τόσο πολὺ ἀψηφοῦσε
τὴν γνώμη τοῦ κοινοῦ. Καὶ τὴν μισοῦσαν στὰ γερά, μελε-
τώντας νὰ πάθει κάτι γιὰ νὰ μὴν ἀκοῦνε τὰ βράδυνα τὴν
ἄνοστη φωνὴ της. Κάθε βράδυ, εἶταν ἡ ἴδια κρυφὴ μάχη:
Ὁ κόσμος σκληρός, ὑβριστικὸς, μέναν ἄγριο πόθο νὰ τὴν
δεῖ νικημένη, συντριμμένη· κι' ἐκείνη ἀτάραχη, σὰν νὰ
ζοῦσε ἄλλοι...

— Μωρὲ χαρὰ στὴν φωνή! ἔκανε εἰρωνικὰ ὁ Μανώλης
γιὰ νὰ ξεσπάσῃ κᾶπου. Τί τὴν κρατάει ἀκόμα αὐτὸς ὁ...
κι' ἔδειξε πίσω ἀπ' τὸ ταμεῖο τὴν χοντρή μορφὴ τοῦ ἰδι-
οκτήτη.

— Καὶ ποῦ θέλεις νὰ πάει; φώναξ' ὁ Μανώλης μὲ περι-
φρόνηση.... Ἄς εἴμαστε καλὰ ἑμεῖς, τὰ ζωντόβολα!... δὲν
τὴν μαξιλαρώνουμε! παρὰ καθούμαστε καὶ τὴν ἀκοῦμε!...

Ὁ Γιώργης ἔσκυψε κι' ἄρχισε τώρα νὰ τοὺς δηγιέται
γιὰ τὸν Μάρκο τὸν κωμικὸ· αὐτὸς βεβαίωνε πῶς, τὴν
πρώτη βραδυά, τὴν βρῆκε στὰ παρασκήνια νὰ κλαίει μὲ
κεφάλι κρυμμένο στὴν φουστὰ της.

— ... Ἐκανε νὰ τὴν πλησιάσει, μὰ κείνη σηκώθηκε καὶ
πῆγε στὸ καμαρίνι της...

— Δὲν βαριέσαι! φώναξε ὁ Μήτσος.... Μὴ τὸν πιστεύ-
ετε!... Αὐτὴ νὰ κλάψει!... Ἐνα ζῶο μονάχο, ἐκεῖ!..., Καὶ
τὴν ἔειξε στοὺς ἄλλους.

Κι' ἐκείνη τραγουδοῦσε πάντα:

...Κι' ἄλλα λουλούδια θὲ νάρθοῦνε....

— Δὲν βγαίνουμ' ἔξω, βρὲ παιδιά! ἔκαν' ὁ Στάθης....
Θὰ μᾶς πεθάνει μὲ τὴ φωνὴ της!...

Βγήκαν. Στὴν βεράντα ἐρημία. Ἡ ἀπέραντη θάλασσα βούιζε πάντα σὰν ἓνας κόσμος ποῦ, βουτηγμένος στὸ σκοτάδι, ἀγκομαχᾷ. Σκοτεινὴ καὶ παράξενη, ἔξωνε τὸ καζίνο, φιλοῦσε τὰ ξύλα του, καὶ κάποτε, παιχνιδιάρα, ὑψώνουνταν ὡς ἀπάνου, στὴν βεράντα, σὰν τὴν ἐρωμένη ποῦ ξεσηκώνεται ἑτοιμὴ γι' ἀπειλές. Μὰ σὲ λίγο ξανάπεφτε μὲ μουγκρητό· κι' ὁ ἀφρός της ἔσκαζε σὰν γέλοιο. Ἡ μουσικὴ της, μιὰ μουσικὴ παράξενα παθητικιά, γέμιζε ὅλη τὴν σιωπὴ τῆς νυχτιᾶς ἐκείνης. Ἀπ' τὴ σάλα ἔρχονταν κάπου-κάπου τὰ δύνάτο τραγούδι τῆς ἀρτίστας...

Μέσα, τὰ γκαρσόνια τρέχανε μὲ τὰ σερβίτσια. Καὶ στὰ τραπέζια ὁ συνηθισμένος κόσμος: γέροι ποῦ διαβάζανε ἐφημερίδες, δύο-τρεῖς οἰκογένειες καὶ παρέες ἀπὸ νέους ποῦ ξαφνικὰ ξεσποῦσαν σὲ χοντρά ἀστεῖα...

Τὸ τραγούδι εἶχε τελειώσει. Μιὰ θύελλα ἀπὸ φωνές καὶ χειροκροτήματα ξέσπασε:

— Μπράβο, καρακάξα!... Κι' ἄλλο!... Ἀκόμα.... ἀκόμα...

Ἡ παρέα μῆξε· ἄρχισαν κι' ἐκεῖνοι:

— Γιάσου, καρακάξα!... Νὰ μᾶς ζήσεις!... Κι' ἄλλο!....
Θέλουμε κι' ἄλλο!...

Ἐκείνη ἔκαμε νὰ μπεῖ· δὲν ἤθελε· ἤξερε ἀπ' τὶς ἄλλες βραδιές τὴν περίμενε. Μὰ ἡ μουσικὴ εἶχε τώρα ἀρχίσει τᾶλλο τὸ τραγούδι της.

Τότε γύρισε ἐκείνη στὴ μέση τῆς σκηνῆς κι' ἔκανε τῆς μουσικῆς νὰ πάψει. Θὰ τραγουδοῦσε ἓνα ἄλλο, ἄγνωστο. Τὸ κοινὸ σώπασε, φχαριστημένο ποῦ ἔβγαινε νικητῆς. Καὶ γιὰ πρώτη φορὰ, στὴν καπνισμένη ἐκείνη σάλα ἀκούστηκε τὸ Νέο Τραγούδι:

Στὸ δάσος σκορπίστηκε ὁ Ἥλιος τῆς Ζωῆς. Ἀνεδρασμένος στὸ πῖθ ψηλὸ κλαρί, ὁ κορυδαλλὸς ξεχύνει μελωδίες ἀτέλειωτες στὸ θεῖο του φῶς ποῦ πάλλεται ἀπὸ μιὰ χαρὰ ἀσύλληπτη.

Ξανοίγωντας μεθυσμένες φτερούγες γοργοπλέουνε τᾶλλα πουλιὰ μέσα στὸ αὔλο ποτάμι ποῦ κυλάει πάνω ἀπ' ὅλα.

Στὸ δάσος, τὰ δέντρα ποῦ στὸ σκοτάδι μὲ μαζεμμένα τὰ κλαριά ψιθύριζαν λόγια τρόμου τὸ ἓνα στ' ἄλλο, τώρα ὑψώνονται σὰν χέρια τῆς Γῆς τεντωμένα ἀπ' τὸ χιλιόμετρο κορμὶ της σὲ μιὰ δέηση ἐκστατικὴ στὸ φῶς.

Ἡ σκόνη, ἡ ἄσημη σκόνη, σηκώνεται κι' αὐτὴ· καὶ τὰ

ψιλά της μόρια χοροπηδᾶνε σὰν ἓνας φωτοστέφανος γύρω ἀπ' τὸ φῶς.

Ἔτσι στὸ δάσος χαιρετᾶνε τὸ φῶς. Κι' οἱ ἄνθρωποι ;

Οἱ ἄνθρωποι περνᾶν σκυμένοι ἔξω ἀπ' τὸ δάσος καὶ βιαστικά γιὰ τῆς μικροδουλειῆς τους. Ἡ ψυχὴ τους κοιμᾶται κι' εἶναι σὰν ἓνα κουτὶ κλεισμένο· μέσα στὸ κουτὶ αὐτὸ τρέχει ἀπάνω-κάτω ἡ ἀνησυχία, σὰν τὸ ποντίκι μέσα στὴν κλειστὴ φάκα.

Κανένας δὲν σηκώνει τἀνήμπορα φτωχὰ του χέρια στὸ φῶς· μερικοὶ μόνο στέκονται παράμερα μὲ τὸ μέτωπο ὑψωμένο στὸν ἥλιο σὰν νὰ πίνουν τὸ φῶς του. Μὲ τίς ψυχὲς κλεισμένες, προχωροῦν οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἔξω ἀπ' τὸ δάσος, ἀδιάφοροι στὸ φῶς.

᾽Ω ! πότε θὰ φτάσει καὶ στὶς ψυχὲς τους τὸ ὑπέροχο τραγούδι τοῦ Φωτός ;

Αὐτὸ ἦταν τὸ Νέο Τραγούδι. Κι' ἡ φωνὴ ποῦ τὸ τραγουδοῦσε ἦτανε μιὰ φωνὴ καινούργια, σὰν ἀπόκοσμη· ξεχύνουνταν ὀρμητικὴ στὴν σάλα κι' ἄλλοτε περνοῦσε σιγανὴ πάνω ἀπὸ ὅλους, σὰν χάδι καὶ σὰν ἀνατριχίλα.

Κι' ὅταν τὸ παννὶ κατέβηκε κανένας δὲν φώναξε. Φαντάζονταν ὅλοι τὸ Φῶς, αὐτὸ ποῦ κάθε μέρα σκορπιούνταν καὶ ποῦ τόσοι λίγοι τὸ ἔνοιωθαν ! Αὔριο ὅμως θάπλωναν ὅλοι «τἀνήμπορα φτωχὰ τους χέρια» στὸ ζεστὸ Φῶς παρακαλῶντας «νὰ φτάσει καὶ στῆς κλεισμένες ψυχὲς τους τὸ ὑπέροχο τραγούδι του.»

Αὔριο ;... Σήμερα ὅμως εἴτανε ἔξω τὸ σκοτάδι ! Καὶ ξαφνικά, στὴν σιωπὴ ὅλων μπῆκε κάτι σὰν σίφουνας χαλασμοῦ.

Ἦταν ἡ θάλασσα ! Στὸ σκοτάδι, γελοῦσεν ἡ θάλασσα μένα γέλοιο πλατύστομο, ἀκράτητο, τραντάζοντας τῆς Νύχτας τὴν ἱερὰ σιγή...

Καὶ πέρασε ὁ ἄνεμος, σαλπίζοντας μέσα σὲ ἄγρια βούκινα τὸν θρήαμβο τοῦ σκοταδιοῦ !

ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΕΥΚΟΣ